

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 29 november 2012

Mål nr

Ö 4831-12 och
Ö 4833-12

SÖKANDE

AW

Ombud: Advokat GB

SAKEN

Resning och klagan över domvilla

TIDIGARE AVGÖRANDE

Hovrätten för Nedre Norrlands beslut 2012-09-21 och 2012-10-26 i
mål B 887-12

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avvisar AWs ansökningar om resning och klagan över
domvilla.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

AW har ansökt om resning och klagat över domvilla.

SKÄL

Bakgrund

1. AW dömdes av tingsrätten för trolöshet mot huvudman och grovt bokföringsbrott till fängelse i ett år och åtta månader. Han meddelades även näringsförbud för en tid av tre år. Näringsförbudet förordnades att gälla omedelbart utan hinder av att tingsrättens dom inte vunnit laga kraft (tillfälligt näringsförbud).
2. AW överklagade till hovrätten och yrkade bl.a. att åtalet och yrkandet om näringsförbud skulle ogillas och att det tillfälliga näringsförbudet skulle upphävas omgående. Hovrätten avslog i beslut den 21 september 2012 AWs yrkande om att det tillfälliga näringsförbudet skulle upphävas omgående.
3. Den 25 september 2012 framställde AW ett nytt yrkande om att hovrätten omgående skulle upphäva det tillfälliga näringsförbudet. Som skäl anförde AW att hovrättens tidigare beslut vilade på felaktiga grunder och att saken därför borde prövas på nytt. Han gjorde gällande att det, mot bakgrund av oskyldighetspresumtionen i artikel 6.2 i Europakonventionen, inte fick förutsättas att han är skyldig till de åtalade brotten enbart med stöd av tingsrättens bevisbedömning i den överklagade domen. Hovrätten avslog yrkandet i beslut den 26 oktober 2012.

4. Hovrättens beslut får inte överklagas (se NJA 1989 s. 173).

5. AW har nu ansökt om resning och klagat över domvilla beträffande hovrättens båda beslut. Han har gjort gällande att hovrättens rättstillämpning uppenbart strider mot gällande rätt och att det i rättegången förekommit annat grovt rättegångsfel som kan antas ha inverkat på beslutens innehåll.

Högsta domstolens bedömning

6. Ett beslut att inte omgående upphäva ett tillfälligt näringsförbud får när som helst ändras av rätten. En part kan alltså utan hinder av beslutet begära att rätten ska fatta ett nytt beslut i frågan så länge målet pågår (jfr 11 och 12 §§ lagen [1986:436] om näringsförbud).

7. Normalt förutsätter en resning och en klagan över domvilla att det aktuella avgörandet har rättskraft. I annat fall kan parten ändå få en ny prövning av domstol. Det är emellertid inte något oeftergivligt villkor att ett beslut har rättskraft för att resning ska kunna meddelas eller en klagan över domvilla bifallas. Det anses att resning kan komma i fråga under förutsättning att den har någon praktisk funktion att fylla (se NJA 1988 s. 429, jfr även NJA 1981 s. 1134 beträffande klagan över domvilla).

8. Ett beslut om tillfälligt näringsförbud kan ge besvärande effekter för den som drabbas. Den möjlighet som finns i ett pågående mål att ompröva beslutet måste dock anses utgöra en tillräcklig garanti för att förhållanden av det slag som ska vägas in i ett resningsärende eller i ett ärende om klagan över domvilla blir beaktade. Därtill finns en möjlighet att medge även den som är underkastad tillfälligt näringsförbud dispens (jfr 19 § lagen om näringsförbud).

9. Ett beslut att inte omgående upphäva ett tillfälligt näringsförbud kan därför inte bli föremål för resning eller klagan över domvilla. AWs ansökningar om resning och klagan över domvilla ska således avvisas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Ann-Christine Lindeblad, Göran Lambertz, Johnny Herre och Dag Mattsson (referent)
Föredragande justitiesekreterare: Charlotte Edvardsson